



בגדר קבלת נזירות

א. תלמוד בבלי נדרים ג:

אמר מר ומה נדרים עובר בבל יחל ובל תאחר בשלמא בל יחל דנדרים משכחת לה כגון דאמר ככר זו אוכל ולא אכלה עובר משום בל יחל דברו אלא בל יחל דנזירות היכי משכחת לה כיון דאמר הריני נזיר הוה ליה נזיר אכל קם ליה בבל יאכל שתה קם ליה בבל ישתה אמר רבא לעבור עליו בשנים.

ב. הר"ן שם

אמר מר וכו' אלא בל יחל דנזירות היכי משכחת לה - כלומר היכי משכחת לה דאיכא בל יחל לחודה דקס"ד דכי היכי דבנדרים ליכא אלא חד לאו הכי נמי בנזירות דאי לא לא שוו אהדדי ועוד נראה בעיני משום דאמרינן בפרק כל שעה (פסחים דף כד:): דכל היכא דאיכא למידרש דרשינן ולא מוקמי' בלאו יתירי וה"ל איכא לאוקומי היקשא לשאר מילי ולא לאפושי לאוי ומפרקי לעבור עליו בשנים כלומר דכי אמרינן הכי בפרק כל שעה ה"מ בדרשא דקראי אבל הכא על כרחיך הקישן הכתוב לכל מה שאפשר להקיש אותן וקשיא לי כי היכי דמוקמי בנזירות בל יחל האמור בנדרים נוקי נמי בנדרים בל יאכל האמור בנזירות וניחא לי דבשלמא בל יחל שייך ממש בנזירות כדשייך בנדרים אבל בל יאכל לא אפשר לאוקומי בנדרים דבנזירות לא כתיב אלא באכילת ענבים ונדרים כוללים אכילה והנאה דבכולהו מילי הלכך לא שייך בהו.

ג. תוספות שם

אלא בל יחל דנזיר היכי משכחת לה - דעובר בבל יחל גרידא ומשני לעבור עליו בשתים.

ד. פירוש הרא"ש שם

בל יחל דנזירות היכי משכחת לה. קס"ד דקאמר שיעבור בבל יחל בלא איסור אחר:

ה. תלמוד בבלי נדה מו.

אמר רב הונא הקדיש ואכל לוקה שנאמר איש כי יפליא לנדור ולא יחל דברו כל שישנו בהפלאה ישנו בבל יחל וכל שאינו בהפלאה אינו בבל יחל מתיב רב הונא בר יהודה (לרבא) לסיועי לרב הונא לפי שמצינו שהשוה הכתוב הקטן כגדול לזדון שבועה ולאיסור ולבל יחל יכול יהא חייב על הקדשו קרבן ת"ל זה הדבר קתני מיהת לאיסור ולבל יחל חייב.

ו. רש"י נדרים ג:

קם ליה בבל ישתה - כל משרת ענבים לא ישתה [שם] וליכא לא יחל דברו.

ז. שיטה מקובצת שם

וכתב הפירוש על דרך רש"י ז"ל וז"ל: ככר זה איני אוכל ואכלה עובר משום לא יחל דברו. דקא מבטל מה שהוציא בשפתיו אינו אוכל ואכיל. אלא בל יחל דנזיר היכי משכחת לה כיון דאמר הריני נזיר נאסר לאכול ענבים ולשתות יין וכיון דקאכיל חרצן קאי עליה בבל תאכל ומשתי חמרא קאי עליה בבל ישתה ובל יחל היכא איכא.

דבשלמא גבי נדר מוציא בשפתיו לשון אכילה דאין נדר אלא דאמר נדר שלא אוכל ככר זו איכא בלא יחל דמיחל מוצא שפתיו. אלא גבי נזיר דלא איבעי ליה להוציא בשפתיו מידי אלא הריני נזיר לחוד מאי ביטול שפתים איכא לעבור עליו בשתים דכיון דקאכיל או קשתי קאי עליה באיסור בל יאכל או בל ישתה ובל יחל נמי איכא ממילא. עד כאן.

ח. תוספות הרא"ש שם

ויש מקשים, וניליף נדרים מנזירות נמי ללקות שניים, כי היכי דבנזיר קם ליה בבל יאכל על מה שאסור לו, גבי נדרים נמי לעבור בבל יאכל על מה שאסר עליו. ונראה דלא דאמי. דודאי בל יחל הוא לאו כללי על כל מה שאסר עליו בין בנזיר בין בנדרים, אבל בל יאכל ענבים אינו כולל לעבור על כל הנדרים, הלכך לא ילפינן ליה מנזיר למיקם בבל יאכל על כל מה שאסר עליו.

ט. שו"ת הרשב"א חלק ד סימן קט

אבל עיקר כל עניינים אלו כך הוא שהנדרים חלים על דבר מצוה. ודווקא במצות עשה בין שיש בה עשה גרידא בין שיש בה עשה בקיומא ומצות ל"ת בקיומא ובביטולא. ואין הפרש בדבר זה בין איסור הבא מאליו לאיסור הבא מעצמו. אבל על מצות לא תעשה דעלמא אינו חל בין בביטולו בין בקיומו. כיצד הרי שאמר אכילת נבלה עלי אין הנדר חל עליו. ואין הפרש בדבר זה בין נדרים לשבועות. דכאן וכאן אינו חייב באכילת איסור בל יחל. והוא הדין לאיסור הבא מעצמו. כגון שאמר שבועה שלא אוכל ככר זה וחזר ואמר ככר זה עלי ואכלנו אין הנדר חל עליו. ואין הפרש בדבר זה בין נדרים לשבועות. אינו חייב אלא אחת דהיינו משום בל יחל דשבועה. ובין שאמר שבועה שלא אשתה וחזר ואמר הריני נזיר ושתה אינו חייב אלא מלקו' אחת. דהיינו משום בל יחל דשבועה. אבל על הנזירות לא. אלא א"כ נשאל על השבועה דחל עליו נזירות. וכדאמרי' נשאל על הראשונה שניה חלה תחתיה. ומדעתי שכן הלכה. ודעת מקצת רבותי ז"ל לחלק בין איסור הבא מאליו לאיסור הבא מעצמו. שבאיסור הבא מאליו כולם מודים שאין איסור הנדר חל על איסור בנדרים כשבועות. אבל באיסור הבא מעצמו סבורין שהוא חל. כלומר שהנדרים ושבועות חלי' עליה'.

י. שולחן ערוך יורה דעה רטו סעיף ה

הא דנדרים חלים על דבר מצוה, דוקא במצות עשה בין שיש בה עשה גרידא בין שיש עשה בקיומה ולא תעשה בביטולה, ואין הפרש בזה בין איסור הבא מאליו לאיסור הבא ע"י עצמו; אבל על מצות לא תעשה דעלמא, אינו חל בין בביטולו בין בקיומו. כיצד, הרי שאמר: אכילת נבלה עלי, אין הנדר חל עליו; והוא הדין לאיסור הבא ע"י עצמו, כגון שאמר: שבועה שלא אוכל ככר זה, וחזר ואמר: ככר זה עלי, אינו חייב אלא אחת דהיינו משום בל יחל דשבועה; וכן אם אמר: שבועה שלא אשתה וחזר ואמר הריני נזיר, ושתה, אינו חייב אלא אחת דהיינו בל יחל דשבועה; אבל דנזירות לא, אא"כ נשאל על השבועה שאז חל הנזירות עליו. והנדר חל על מי שנשבע שישן או שישתה, ואף על פי שיש בביטולו לא תעשה.

האומר הריני נזיר מן החרצנים בלבד או מן הזגים בלבד או הריני נזיר מן התגלחת או הריני נזיר מן הטומאה בלבד הרי זה נזיר גמור וכל דקדוקי נזירות עליו ואף על פי שלא היה בלבו להזיר אלא מדבר זה בלבד הואיל ודבר שנזר ממנו אסור על הנזירים הרי זה נזיר גמור.

יב. ה"ן נדרים ג:

שהנזירות חלה על הנזירות - כגון דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום דלא אמרינן דלסגי ליה בשלשים יום אלא צריך למנות שתי נזירות דהיינו ששים ונפקא ליה מדכתיב נזיר להזיר כלומר כשקיבל להיות נזיר אפשר לו להזיר עוד וכדפרישית.

יג. פירוש הרא"ש שם

מלמד שהנזירות חלה על הנזירות. שאם אמר הריני נזיר היום וחזר ואמר הריני נזיר היום צריך למנות ב' נזירות של ל' יום דסתם נזירות ל' יום ואי לאו קרא ה"א כיון דכבר הוי נזיר לא חייל תו נזירות עליה ולקמן בפרק ב (דף יח א) תניא שיכול ומה שבועה חמורה אין שבועה חלה עליה נזירות קלה לכ"ש ת"ל נזיר להזיר:

יד. פירוש הרא"ש נדרים ב:

לאפוקי שבועה דאסר נפשיה מן חפצא. דכתיב (ויקרא ה) נפש כי תשבע שנשבע שלא יעשה דבר זה ונזיר אף על פי שנאסר ביין אינו נאסר היין עליו אלא בגופו תלוי הנזירות שאומר הריני נזיר וממילא נאסר ביין ובתגלחת ובטומאה:

טו. חידושי הריטב"א שבועות כב:

או דלמא דעתיה אכזית. פירש רש"י ז"ל ואין כאן שבועה, ונראה מדברי רבינו ז"ל דנזירות חיוב גברא הוא, דאי איסור חפצא הוא הא קיי"ל שהשבועה חלה על הנדר ונדר על שבועה לקיים, דהאי איסור חפצא והאי איסור גברא, וכן הוא בירושלמי, וכדברירנא במסכת נדרים על משנת יש נדר בתוך נדר (עי' בחידושים ע"ש הריטב"א בסוף פ"ק דנדרים), וכן עיקר, דהא נזיר לא אסר עליה מידי אלא שקבל עליו נזירות ורחמנא אסריה ביוצא מן הגפן ובטומאת מתים כשם שאסר לישראל חזיר ונבילה ואסר לכהנים טומאה.

טז. ה"ן נדרים טז:

וא"ת ואפילו כי אמר ישיבת סוכה עלי למה אסור בישיבה של מצוה והא כיון דמצות לאו ליהנות נתנו הרי אינו נהנה מן הסוכה כלל תירצו בתוספות דמ"מ כיון שאסר ישיבתה עליו אף על פי שאין לו בו הנאה חל ולפי זה אמר קונם זריקת צרור לים עליו אסור אף על פי שאין לו בזריקתו הנאה אסור לזורקו מיהו דוקא במפרש ישיבת סוכה או זריקת צרור אבל באומר קונם סוכה עלי קונם צרור זה עלי יושב ישיבה של מצוה וזורק אותו צרור שנאסר בו לים אם רצה דמסתמא לא אסר על עצמו אלא הנאה בלבד דהא מקדיש בהמתו אסרה עליו ועל כל העולם ואפ"ה אינה אסורה בנגיעה הכא נמי איסור סתם אכילה והנאה משמע אבל כל שפירש לאסור על עצמו אפילו נגיעה חייל.

יז. תלמוד בבלי נדרים יז.

מתני'. יש נדר בתוך נדר ואין שבועה בתוך שבועה כיצד אמר הריני נזיר אם אוכל הריני נזיר אם אוכל ואכל חייב על כל אחת ואחת שבועה שלא אוכל שבועה שלא אוכל ואכל אינו חייב אלא אחת. גמ'. אמר רב הונא לא שנו אלא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דמיגו דקא מיתוסף יומא יתירא חיילא נזירות על נזירות אמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום חלה נזירות על נזירות ושמואל אמר אפילו אמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום חלה נזירות עליה ולרב הונא אדתנא אין שבועה בתוך שבועה ליתני יש נדר בתוך נדר ואין נדר בתוך נדר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר יש נדר בתוך נדר הריני נזיר היום הריני נזיר היום אין נדר בתוך נדר קשיא.

יח. ה"ן שם

וחייב על כל אחת ואחת דאמרינן לומר דחייב לנהוג נזירות על כל קבלה וקבלה וכי אמר הריני נזיר הריני נזיר דחייב שתי נזירות ומונה שלשים יום ומביא קרבן וחוזר ומונה שלשים יום ומביא קרבן ונפקא לן בגמרא מנזיר להזיר וקרי ליה להאי גוונא נדר בתוך נדר לפי שהנזירות שניה היא חלה בתוך זמן הראשונה אלא שאי אפשר לו שימנה אותה עד שימנה את הראשונה דאם איתא דלא חיילא בשעת נדרו היאך תחול לאחר מכן והרי אינו נודר באותו זמן וכיון דלא חיילא השתא לא חיילא נמי בתר זימנא אלא ודאי מהשתא הוא דחיילא ומש"ה קתני יש נדר בתוך נדר.

יט. ה"ן נדרים יח.

הכא במאי עסקינן שקבל עליו ב' נזירות בבת אחת - כלומר וקרא להכי אתא וא"ת ולהא קרא למה לי פשיטא דה"ל כאומר הריני נזיר ששים יום י"ל אי לאו קרא ה"א שימנה ס' יום כאחד ויביא קרבן ואתא קרא ואשמועינן דשתי נזירות חלוקין הוו ועל כל ל' מגלח ומביא קרבן זהו פי' שמועה זו על נכון, וראיתי לקצת מפרשים שנדחקו להעמידה לומר דכי תנן יש נדר בתוך נדר לחייבו ב' על אכילה אחת קאמר שאף בענין זה חמור נדר משבועה שהאומר קונם עלי ככר זה קונם עלי ככר זה חייב ב' ומי שנשבע ב' פעמים שלא יאכל ככר אחד ואכלו אינו חייב אלא אחת ורב הונא ה"ק דדוקא באומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הוא דחייב שתיים על אכילה אחת משום דס"ל שנדר חל על נדר לחייבו שתיים בכולל מה שאין כן בשבועה דאפילו בכולל לא חיילא אבל בלא כולל אפילו בנדרים אין נדר חל על נדר והשמועה עולה לפירוש זה בקושי ודוחק דא"כ למה ליה לתנא דמתניתין למתנייה האי דינא בנזירות לתנייה בנדרים ועוד דהיכי הוה ס"ד לאוקמי הא דמי שנזר שתי נזירות וכו' באומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דא"כ מאי מנה את הראשונה והלא כשמנה את הראשונה מנה גם את השניה דשניהם מנין אחד להם אלא שהוא חייב כשעובר על נזירותו שתיים ועוד מאי עלתה לו שניה בראשונה והרי אין השניה חלה אלא לענין שאם אכל ענבים בתוך ימי נזירותו חייב שתיים ולמה הוא צריך שתעלה לו ועוד דאמרינן בהך תיובתא אחריתי אילמא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הא קרא בעיא בתמיה ומאי קושיא אין הכי נמי דקרא בעיא לחייבו שתיים בכולל דהא בשבועות כה"ג אינו חייב אלא אחת אלא ודאי פירושא קמא עיקר.

וכשתשאל ותאמר מאי שנא דבנדרים דעלמא אין נדר חל על איסור נדר ובנדר זירות חאיל יש לומר דשאר נדרים איסור חפצא אינון ואיסור חפצא על איסור חפצא לא חאיל ונדר זירות לאו איסור חפצא אינון אלא איסור גברא אינון שהרי הנזיר לא אסר על עצמו לא את הענבים ולא את היין אלא מחוקי הנזירות הוא שמיד שקבל אדם בעצמו להיות נזיר נאסר בדברים הללו דומה למי שנתגייר שמיד נאסר בכל איסורי תורה מבלתי שיאסרם עליו אלא מחוקי הדין שכל מי שהוא ישראל נאסר באיסורי תורה ומצווה במצותיה וכך הנזיר מצווה על היצא מן הגפן.

תדע דלאו איסור חפצא אינון שהרי הוא מוזהר על הטומאה ומצווה על הגילוח. והנהו ודאי לאו איסור חפצא אינון דלא שייך בהו למימר הכי. וכי תימא והרי שבועה דאיסור גברא היא ואין שבועה חלה על שבועה נדרי נזירות נמי אף על גב דאיסור גברא לא ליחייילי. יש לומר שאני נזירות דרבינהו קרא דכתיב נזיר להזיר כדתניא בברייתא דגמרא נזיר להזיר לרבות שהנזירות חלה על הנזירות. ומה שבועה חמורה אין שבועה חלה על שבועה נזירות קלה לא כל שכן תלמוד לומר נזיר להזיר לרבות שהנזירות חלה על הנזירות הכין מסתברא פירושא דהאיך מתניתין. ואיכא דמפרשי לה באנפי אחריני דלמנות שתי נזירות הוא ששננית משנתינו שאם אמר הריני נזיר אם אוכל ככר זה הריני נזיר אם אוכל מונה שתי נזירות זה אחר זה. ולא שילקה על נזירות אחת שתים אף על פי שיאמר הריני נזיר הריני נזיר כדאמרן לעיל בשאר נדרים דאין נדר חל על נדר ללקות שתים על דבר אחד שאסרו עליו שתי פעמים. הרנב"ז ז"ל.

כג. תלמוד בבלי נזיר יג:

מתני'. הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן משלים את שלו ואח"כ מונה את שלו בנזיר הריני נזיר כשיהיה לי בן ונזיר התחיל מונה את שלו ואח"כ נולד לו בן מניח את שלו ומונה את שלו בנזיר ואח"כ משלים את שלו.

כד. תלמוד בבלי נזיר טז:

גמ'. איתמר מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר נזירות חלה עליו ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו ר' יוחנן אמר נזירות חלה עליו סבר מיתלא תליא וקיימא כיון דמשכחא טהרה חיילא ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו אי הדר ואמר חיילא עליה ואי לא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' היה שם שלשים יום אין עולין מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מיחל חיילא עליה א"ל אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן איתיביה מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין וליטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים אי אמרת בשלמא חיילא היינו טעמא דסופג את הארבעים אלא אי אמרת לא חיילא אמאי סופג את הארבעים הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס איתיביה אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא אלא טמא שנזר שביעי שלו עולה לו למנין ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו למנין ואי ס"ד לא חיילא אמאי עולה לו מן המנין אמר מר בר רב אשי מיחל כ"ע לא פליגי דחיילא אלא כי פליגי למלקי רבי יוחנן סבר כיון דחיילא לקי ור"ל סבר לא לקי וחיילא.

ומיהו קשיא לי והא תנן יש נדר בתוך נדר ואין שבועה בתוך שבועה ומפרש לה שמאל בגמרא אפי' בשאמר הריני נזיר היום ואף על גב דליכא איסור מוסיף, ואמאי כיון דנדר חדא זימנא הוה ליה מושבע מהר סיני במצות לא תעשה ואפ"ה חייל עליה איסור נדר, ואיתמר נמי בירושלמי עלה דההיא דכתיבנא לעיל אמר ר' יוסי לא אתיא אלא בחמש ככרים אבל בככר אחד מכיון שהזכיר עליו שבועה עשאו כנבלה, מכאן ואילך כמיחל שבועות על האיסורין ואין שבועות חלות על האיסורין, ואמר רבי יודן עלה והוא שהזכיר נדר ואח"כ הזכיר שבועה אבל אם הזכיר שבועה ואחר כך הזכיר נדר נדרים חלים על האיסורין ואין שבועות חלות על האיסורין אלמא נדרים חלים על האיסורין.

וי"ל לא אמרו אלא באיסור הבא מעצמו כגון נדר ושבועה דרבינהו רחמנא מדכתיב נזיר להזיר מכאן שהנזירות חלה על נזירות כדאיתא בפ"ב של מסכת נדרים, אבל איסורי תורה אין חלין עליהן נדר בלא תעשה, תדע דתרי מילי ניהו דהא תרי קראי צריכי חד מלא יחל וחד מנזיר להזיר, ולבי רופף בכל זה.

כא. חידושי הרמב"ן נדרים יז.

מתני'. יש נדר בתוך נדר ואין שבועה בתוך שבועה. פי' דנדר חל על נדר ואין שבועה חלה על שבועה כדמפרש ואזיל: כיצד אמר הריני נזיר אם אוכל הריני נזיר אם אוכל ואכל חייב על כל אחת ואחת. שבועה שלא אוכל שבועה שלא אוכל אינו חייב אלא אחת. איכא מדרבנן ז"ל דס"ל דכיון דנקיט תנא רישא דיש נדר בתוך נדר בנדר של נזירות ולא נקיט ליה בנדרים דעלמא למתני קונם עלי ככר זה [קונם עלי ככר זה] אם אוכלנו ואכל (אינו) חייב על כל אחת ואחת, דדוקא בנדר זירות הוא שהנזירות חלה על הנזירות כדילפינן בפ"ק (ג). מנזיר להזיר אבל בנדרים דעלמא אפי' מנדר איסור אין נדר חל על נדר כשם שאין שבועה חלה על שבועה דשני נדרים חד מינא ניהו דומיא דשבועות. ואע"ג דנזירות איסור חפצא הוא כדנרי איסור דעלמא ולפיכך חלה על דבר מצוה ועל שבועה כדאיתא במסכת נזיר (ג): וכדכתיבנא [בסוף] פ"ק, לא גמרינן מינה לנדרים דעלמא דהוו נמי איסור חפצא דהא דגלי קרא בנזירות שתהא חלה על נזירות אע"ג דתרוויהו חד מינא הוא חדוש הוא ולא גמרינן מינה לנדרים אלא דינא דנדרים כדינא דשבועות.

והאי פירושא ליתיה דכיון דנדרים דעלמא דמו לנדר זירות דהוו איסור חפצא ולא דמו לשבועות דאינון איסור גברא, היכי שבקינן למילף נדרים מנזירות וילפינן ליה משבועות. ותו דהא מהיקשא דאיש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר גמרינן בפ"ק (ג). ידות נדרים מידות נזירות, וה"ה דמקשינן להו להא דנדר חל על נדר דאין היקש למחצה (ז). וגזירת הכתוב הוא באיסור חפצא לחול זה על זה אע"ג דהוו חד מינא משא"כ בשבועה אלמא כי הדדי ניהו. והא דנקט תנא הכא נדר של נזירות משום דלא מיתני ליה שפיר לישנא דאם אוכל בנדרים דעלמא. א"נ והוא הנכון דעיקר דינא בנזירות כתיב ומינה ילפינן לנדרים דעלמא ומשום הכי נקט נזירות שהוא אב.

כה. תוספות נדרים יז.

יש נדר בתוך נדר - כדמפרש ואזיל בתר הכי דאמר הריני נזיר הריני נזיר וא"ת פתח בנדר דמשמע קונם וסיים בנזירות וי"ל דנזירות נמי איקרי נדר דכתיב (במדבר ו) לנדור נדר נזיר אבל מ"מ אמאי שבק סתם נדר ופתח בזה וי"ל משום דבנדרים לא משכחת נדר בתוך נדר דאי אמר ככר זה עלי קונם ככר זה עלי קונם לא חייל דאין איסור חל על האיסור ואף בנזירות דקאמר דנזירות חל על נזירות לאו לחיובי תרתי בחד ל' יום אלא לענין שיעשה שתי נזירות זו אחר זו דבשלמא התם בנזירות שייך למימר כשאמר ב"פ = ב' פעמים = הריני נזיר היום הריני נזיר היום שיכול להוסיף בדבור שני ל' יום משמע ל' יום חדשים כפעם ראשונה שאמר הריני נזיר היום שרוצה לומר ל' יום והוא השתא כאילו [אמר] ל' יום ב' פעמים ואפילו את"ל דאפילו אם אמר הריני נזיר ל' יום והדר אמר הריני נזיר אלו ל' יום דהוי לשמואל כמו כהיום היום מכ"מ י"ל דשאני נזירות הואיל ואית ליה קיצותא ל' יום יש לנו לומר שבא להוסיף שלשים יום חדשים ולכך שייך שפיר למימר דחייל נזירות על נזירות מעשה זו אחר זו כדפרישית אבל גבי נדר דקונם דלית ליה אלא לפי מה שמפרש האדם נמי אפי' כי אמר ככר זה עלי קונם היום אינו אסור אלא אותו היום וכי הדר אמר זימנא אחריתי קונם ככר זה היום אין לנו לתלות דאתא לאסור ולאוסופי למחר כיון דמהיום משמע הלכך לא שייך למימר נדר חל על נדר ולהוסיף נדר אחר כמו בנזירות כדפרישית ולאותו יום גופיה נמי אין לנו שיחול נדר על נדר ולחיובי תרתי קאמר דאין איסור חל על איסור ואפילו בנזירות אין איסור חל על איסור.

כו. תלמוד בבלי קידושין עז.

אמר מר אלמנה אלמנה אלמנה אינו חייב אלא אחת האי אלמנה היכי דמי אילמא שבא על אלמנת ראובן ועל אלמנת שמעון ועל אלמנת לוי אמאי אינו חייב אלא אחת הרי גופין מוחלקים הרי שמות מוחלקים אלא שבא על אלמנה אחת שלש ביאות היכי דמי אי דלא אתרו ביה פשיטא דאינו חייב אלא אחת אלא דאתרו ביה אכל חדא וחדא אמאי אינו חייב אלא אחת והתנן נזיר שהיה שותה יין כל היום כולו אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת לא צריכא שבא על אלמנת ראובן שהיתה אלמנת שמעון שהיתה אלמנת לוי מהו דתימא הרי שמות מוחלקים קמ"ל גופים מוחלקים בעינן וליכא.

כז. רא"ש (פירוש לש"ס) נדרים יז.

אינו חייב אלא אחת. דאין שבועה חלה על שבועה דאין נשבעין לקיים המצוה דליתא בלאו והן:

כח. רא"ש (פירוש לש"ס) נדרים ח.

והלא מושבע ועומד הוא. לקיים המצוה ואין שבועה חלה על שבועה דדרשינן ליה בשבועות מלהרע או להיטיב דבהטבת רשות איירי ולא בקיום מצוה:

כט. רא"ש (פירוש לש"ס) נדרים ח.

והלא מושבע ועומד הוא. דכתיב והגית בו יומם ולילה ואף על גב דתנן לקמן בפ"ב (דף טז א) שהנדרים חלין על דבר מצוה כדבר הרשות היינו בנדר גמור שמתפיס בדבר אסור דילפינן לה מכי ידור נדר לה' מלמד שחלין על דבר מצוה אבל נדר כי האי דדמי לצדקה ליכא רבויא דיחול על דבר מצוה וגמרינן משבועה דאינה חלה על דבר מצוה וליכא למפרך מידי בשבועה [צ"ל דשבועה] חמורה א"נ הא דנדרים חלין על דבר מצוה היינו בטול מצוה כגון דאמר קונם ישיבת סוכה עלי אבל אם אסר נבלה עליו בקונם לא חייל דאין איסור חל על איסור הוא הדין אם נדר לקיים לא חייל: